

2023

PHILOSOPHY

(Honours Elective)

Paper : PHI-HE-5016

(Philosophy of Upanisads)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the literal meaning of 'Veda'?

‘বেদ’ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(b) What is Aranyaka?

আৰণ্যক কাক বোলে ?

(2)

- (c) Mention any one ancient prose of the Upanishad.

যি কোনো এখন প্ৰাচীন গদ্য উপনিষদৰ নাম উল্লেখ কৰা।

- (d) In the Chhandogya Upanishad, _____ is regarded as the ultimate source of universe.

(Fill in the blank)

ছান্দোগ্য উপনিষদত, _____ ক জগতৰ আদিমূল উৎস বুলি কোৱা হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (e) There are two/three/four fundamental categories of creation.

(Choose the correct answer)

সৃষ্টিৰ মূল শ্ৰেণীবিভাজন হ'ল দুটা/তিনিটা/চাৰিটা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (f) What is the ultimate reality according to the Upanishads?

উপনিষদৰ মতে পৰমসত্ত্বা কি?

- (g) Are Brahman and Atman identical?

ব্ৰহ্ম আৰু আত্মা অভিন্ন হয়নে?

24A/262

(Continued)

(3)

- (h) In the Upanishads, Para Brahman is described in the form of 'neti neti'. Is it true?

উপনিষদসমূহত, পৰা ব্ৰহ্মক 'নেতি নেতি' আকাৰত বৰ্ণনা কৰা হয়। ইটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ?

- (i) What does Annamaya Kosha mean?

অন্নময় কোষ বুলিলে কি বুজা?

- (j) Which Veda is the source of the Isha Upanishads?

ঈশোপনিষদ কোনখন বেদৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?

2. Answer the following questions briefly : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Which two portions of the Vedas are called 'Jnana-Kanda'?

বেদৰ কোন দুটা অংশক জ্ঞান-কান্ড বুলি কোৱা হয়?

- (b) What is Samhita?

সংহিতা কাক বোলে?

24A/262

(Turn Over)

(4)

(c) What does a cosmic theory of creation mean?

সৃষ্টিৰ অজাগতিক তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা ?

(d) State any two differences between Para Brahman and Apara Brahman.

পৰা আৰু অপৰা ব্ৰহ্মৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(e) Mention any two stages of Atman.

আত্মাৰ যি কোনো দুটা স্তৰ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a short note on Taittiriya Upanishad.

তৈত্তিৰীয় উপনিষদৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(b) Briefly explain the Upanishadic view of caste system.

বৰ্ণ প্ৰথা সম্বন্ধে উপনিষদৰ অভিমত চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the Upanishadic theory of water as the source of universe.

পানীয়েই বিশ্বজগতৰ উৎস-সম্পৰ্কীয় উপনিষদৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(5)

(d) Briefly explain the concept of Maya as depicted in the Upanishads.

উপনিষদত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি মায়াৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) "Brahman as Bliss"—Discuss this doctrine of the Brihadaranyaka Upanishad in brief.

“ব্ৰহ্মই আনন্দ”—বৃহদাৰণ্যক উপনিষদৰ এই তত্ত্বটোৰ চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(f) Explain the concept of 'Jnana' according to the Upanishads.

উপনিষদৰ মতে ‘জ্ঞান’ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss two fundamental methods of the Upanishads in detail.

উপনিষদৰ দুটা মৌলিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে বহুলাই আলোচনা কৰা।

(b) Explain the concept of law of Karma as described in the Philosophy of Upanishads.

উপনিষদৰ দৰ্শনত বৰ্ণনা কৰা অনুযায়ী কৰ্মবাদ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Explain the cosmic theory of creation as depicted in the Philosophy of Upanishads.

উপনিষদৰ দৰ্শনত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি সৃষ্টিৰ জাগতিক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Elucidate the Upanishadic theory of not-being as the source of universe.

বিশ্বজগতৰ উৎস-সম্পৰ্কীয় উপনিষদৰ অ-সত্তা তত্ত্বটো বহুলাই লিখা।

- (e) How is Brahman defined from the objective standpoint in the Philosophy of Upanishads? Discuss the Upanishadic concept of Brahman as the world ground.

উপনিষদৰ দৰ্শনত বস্তুনিষ্ঠ দিশৰ পৰা ব্ৰহ্মক কিদৰে ব্যাখ্যা কৰা হৈছে? জগতৰ ভিত্তি হিচাপে উপনিষদৰ ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

- (f) How is Atman explained in the Chhandogya Upanishad? Discuss the relation between Brahman and Atman as found in the Philosophy of Upanishads.

ছান্দোগ্য উপনিষদত আত্মাক কেনেদৰে ব্যাখ্যা কৰা হৈছে? উপনিষদীয় দৰ্শন অনুসৰি ব্ৰহ্ম আৰু আত্মাৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (g) Elucidate the Upanishadic concept of liberation.

মোক্ষ বা মুক্তি-সম্পৰ্কীয় উপনিষদীয় ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Discuss the importance of the Upanishads as sources of Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ উৎস হিচাপে উপনিষদৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
